

Förslag till budget och ägardirektiv 2020 och inriktning 2021-2022 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB

Bolagskoncernen ska under perioden prioritera affärsmässiga investeringar som är nödvändiga för en snabbt växande stad. Takten i bostadsbyggandet ska vara fortsatt hög med nybyggda hyresrätter till rimliga hyror. De allmännyttiga bostadsbolagen ska år 2020 påbörja minst 2 000 bostäder. Bolagskoncernen har också en viktig roll i arbetet med att möta bostadsbehovet för grupper där kommunen har ett särskilt ansvar.

Samtliga bolag ges ökat ansvar att fokusera på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet och prioriteringar i stadens större investeringsprojekt. Bolagskoncernen ska ha en aktiv fastighetsförvaltning och utveckla fastighetsbestånden långsiktigt för att nå en bättre struktur när det gäller standard, geografiskt läge och åldersfördelning. Detta kan aktualisera försäljningar av fastigheter av mindre strategisk vikt, vid exempelvis bytesaffärer.

Bolagskoncernen Stockholms Stadshus ABs uppgifter

Koncernen Stockholms Stadshus AB omfattar merparten av Stockholms stads aktiebolag. Stockholms Stadshus AB är moderbolaget i koncernen som består av 16 aktiva dotterbolag eller underkoncerner, samt två intressebolag.

Styrelsen för Stockholms Stadshus AB, koncernstyrelsen, ska fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål ska nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Såväl för Stockholms Stadshus AB som för de i koncernen ingående dotterbolagen gäller resultatkrav i enlighet med det förslag som redovisats i Finansborgarrådets förslag till budget. Undantag är den sänkning av budget som finansborgarrådets förslag innebär för Kulturhuset Stadsteatern avseende år 2021 och år 2022.

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB ska kontinuerligt följa större investeringsprojekt med särskilt fokus på projekt med långsiktiga effekter för stadens tillväxt och ekonomi.

Stockholms Stadshus AB ska bidra till en översyn av stadens fastighetsbestånd. Möjligheterna att tillsammans med fastighetsbolagen överföra fastigheter mellan bolag som ur ett nyttjandeperspektiv bör utvecklas för annat ändamål, exempelvis till bostäder prövas kontinuerligt.

Det är angeläget att Stockholms Stadshus AB deltar i arbetet för fortsatt fastighetsutveckling, utbyggnad och planering av lokaler för stadens välfärdsverksamheter, såsom äldreboenden, skolor och förskolor. All samhällsplanering ska i ett tidigt skede beakta välfärdens behov av kostnadseffektiva, ändamålsenliga, tillgängliga och trygga lokaler.

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB:s uppgifter

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för merparten av Stockholms stads aktiebolag och ska leda bolagskoncernen. I kommunfullmäktiges direktiv ingår att

svara för övergripande utveckling, strategisk planering, löpande översyn och omprövning, utöva ekonomisk kontroll och uppföljning, samt att utveckla styrformer och samspillet mellan ägare, koncernledning och dotterbolag. Moderbolaget följer upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer och av kommunfullmäktige gemensamma direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser, i samverkan med stadsledningskontoret.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bolaget

- leda dotterbolagens arbete med bostadsförsörjning för prioriterade grupper
- följa dotterbolagens arbete med trygghetsskapande insatser
- säkerställa att bostadsbolagen avbryter arbetet med att ombilda lägenheter
- säkerställa att allmännyttans lägenhetsantal inte minskar och att inga avyttringar sker ur allmännyttans bestånd
- säkerställa implementeringen och följa upp arbetet med stadens trygghets- och säkerhetsprogram i bolagens verksamheter
- säkerställa effektiva processer för en hög och jämn takt i bostadsbyggandet samt att samhällsservice planeras i tidiga skeden
- medverka i arbetet för att nå målet om 140 000 bostäder år 2010-2030
- säkerställa att de kommunala bostadsbolagen uppnår en nybyggnationstakt på minst 2 000 bostäder per år
- säkerställa att de kommunala bostadsbolagen ökar byggandet av hyresrätter med lägre hyror
- medverka i arbetet med att ta fram en bostadsgaranti för unga
- säkerställa att de kommunala bostadsbolagen bygger bostäder till prioriterade grupper, såsom unga och studenter
- genom investeringar i Stockholm Film Fund fortsätta arbetet att attrahera fler filminspelningar till Stockholm
- svara för koncernens övergripande arbete med att skapa ett fossilbränslefritt Stockholm år 2040
- bistå i stadens arbete med att ta fram en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor till år 2040
- säkerställa att de kommunala fastighetsbolagen utvecklar metoder för livscykelanalyser vid renovering och nyproduktion i syfte att uppnå minskade koldioxidutsläpp, med särskilt fokus på val av stommaterial
- utveckla kommunkoncernens organisation och strategiska planering och uppföljning för en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning
- säkerställa implementeringen och följa upp arbetet med stadens miljöprogram i bolagens verksamheter
- leda och följa upp arbetet med en ökad energieffektivisering och återvinning inom koncernens fastighetsbolag
- följa upp arbetet med dotterbolagens avfallshantering
- säkerställa att dotterbolagen löpande prövar möjligheten till lokal elproduktion i solceller
- fortsätta att utveckla Stockholms fjärrvärme och fjärrkyla med utgångspunkt i att de fossila bränslena i kraftvärmeverket i Värtan ska fasas ut och vara avvecklade senast år 2022
- intensifiera minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån för andra, förnybara bränslen
- arbeta för att förverkliga planerna för ett nytt kraftvärmeverk i Lövsta
- delta i arbetet för att hitta lösningar på stadens eleffektbrist

- styra finansiella resurser på ett för ägaren och koncernen optimalt sätt
- leda bolagskoncernen
- utveckla ägarstyrningen i dotterbolagen genom förstärkt uppföljningsfunktion
- delta i samordningen i tidiga skeden med berörda nämnder så att strategiska stadsutvecklingsprojekt genomförs på ett effektivt sätt
- tillsammans med kommunstyrelsen stödja stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att skapa en effektivare verksamhet genom en ökad samverkan med varandra
- ansvara för bevakning och samordning av ägarintresset i de bolag där staden är delägare
- bidra till en aktiv fastighetsförvaltning inom stadens fastighetsbolag
- särskilt följa dotterbolagens ekonomi avseende bostadsbyggande och upprustning
- följa att bostadsbolagen långsiktigt ska uppnå en direktavkastning och totalavkastning som är jämförbar med liknande långsiktiga bostadsförvaltande aktörer för att säkerställa en långsiktigt sund ekonomi
- i samråd med arbetsmarknadsnämnden fortsätta arbetet med att ta fram modeller och goda exempel för bolagens arbetsmarknadsinsatser
- bidra till att fler får anställning via stockholmsjobb
- säkerställa att fler ungdomar får feriejobb
- tillsammans med kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden säkerställa att samtliga nämnder och bolagsstyrelser bidrar i arbetet med att tillhandahålla arbetsplatser i enlighet med stadens mål
- samordna koncernens CSR-arbete
- följa dotterbolagens arbete med jämställdhet
- följa dotterbolagens arbete med antikorrupcion

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med Stockholms Stadshus AB ta fram en fördelningsnyckel till de kommunala bolagen för att fler ska anställas i Stockholmsjobb i bolagen.	2020-01-01	2020-12-31
Stadshus AB, bostadsbolagen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska utvärdera och utveckla Stockholmshusen i syfte att göra dem ännu bättre och billigare.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och styrelser ta fram och tillämpa en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler och musikscener i staden.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden och Stockholms Stadshus AB ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen 2021-2024.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholms Stadshus AB samt i samråd med berörda nämnder och bolagsstyrelser ta fram en plan för krigsorganisation och krigsplacering av personal.	2020-01-01	2020-12-31

(S)

S-husAB:4

Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholms Stadshus AB samt i samråd med övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser utreda placering och funktion för trygghets- och säkerhetspunkter dit invånare kan bege sig vid samhällsstörningar.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med exploateringsnämnden och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk i Lövsta.	2020-01-01	2020-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med Stockholm Exergi skala upp produktionen av biokol.	2020-01-01	2020-12-31
Stockholms Stadshus AB ska i samarbete med bostadsbolagen och bostadsförmedlingen säkerställa ett ökat antal skyddade boenden för personer som utsätts för våld i nära relationer.	2020-01-01	2020-12-31

Bostadsbolagen

Gemensamt för de tre bolagen

De kommunala bostadsbolagens huvudsakliga uppgift är att bygga och förvalta bostäder och därmed bidra till stadens bostadsförsörjning. I sitt bestånd ska bolagen äga bostäder som kan efterfrågas av alla stockholmare. Bolagen utgör en stor del av stadens och stockholmarnas samlade förmögenhet och måste därför skötas på ett allmännyttigt och affärsmässigt sätt.

Bolagen har också en viktig uppgift att fylla avseende positiv stads- och centrumutveckling. Detta ska ske både genom ett socialt ansvarstagande i enlighet med ägarens direktiv samt genom fysiska åtgärder. Miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiv ska tillämpas i nyproduktion, vid upprustning av befintligt bestånd och i löpande förvaltning. Bolagen ska aktivt arbeta mot segregation.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål med nyproduktion krävs att bostadsbolagen har tillräckligt stora projektportföljer.

Bolagens uppgift

Den omfattande bostadsbristen utgör en begränsning för stockholmarna, staden och näringslivet. Att ombilda och sälja ut allmännyttans lägenheter fördjupar bostadsbristen. Stockholm behöver fler hyresrätter, inte färre. Takten i bostadsbyggandet behöver därför öka till en nybyggnadstakt på minst 2 000 bostäder per år och byggandet av energieffektiva hyresrätter med lägre hyror ska prioriteras. Stadens bostadsbolag ska särskilt intensifiera byggandet av hyresbostäder som unga, studenter och andra grupper med svag ställning på bostadsmarknaden har råd att efterfråga. För att bolagen ska leva upp till uppgifter och inriktningsmål är det avgörande att bolagen aktivt söker markanvisningar av exploateringsnämnden och upprättar planer för att nå byggmålen. Bolagen ska hålla en hög och jämn byggtakt oavsett konjunktur för att allas rätt till ett hem ska tillgodoses.

Bostadsbolagens val av metoder och material för upprustning, nyproduktion och energiförsörjning har en betydande inverkan på stadens mål att nå fossilbränslefri stad till år 2040. Då en betydande del av energiåtgången för en bostadsfastighet sker under produktionen behöver bolagen utveckla metoder för livscykelanalyser vid renovering och nyproduktion, med särskilt fokus på val av stommateriäl.

Allmännyttan har ett lagstadgat samhällsansvar att bidra till bostadsförsörjningen i staden och tillhandahålla bostäder som kan efterfrågas av alla stockholmare. Segregationen och den urbana ojämlikheten är en av vår tids stora utmaningar. Bolagen ska aktivt sträva efter att minska sociala klyftor och att bryta den geografiska segregationen. Ytterstaden ska utvecklas och en god tillgång till mötesplatser, utemiljöer, kultur och offentlig samt kommersiell service ska säkerhetsställas i alla delar av staden.

Staden ska aktivt använda sig av sin roll som fastighetsägare. Samverkan med privata fastighetsägare ska öka. Resultatet ska stanna i bolagen för att möjliggöra en hög investeringstakt med bibehållen finansiell stabilitet.

Bolagen ska utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål

- avbryta ombildningsprocesser och inte minska allmännyttans lägenhetsantal genom att avyttra bestånd
- uppnå en nybyggnationstakt på minst 2 000 bostäder per år
- tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utvärdera och utveckla konceptet Stockholmshusen i syfte att göra dem ännu bättre och billigare
- leda och säkerställa målpuppfyllelse för konceptet Stockholmshusen, med en målsättning på 3 500-5 000 lägenheter till år 2021
- öka andelen bostäder i Stockholmshusprojekt i förhållande till bostäder i bolagens övriga nyproduktion
- fortsätta att utveckla bostäder med lägre boendekostnader, där en rimlig normhyra bedöms kunna vara högst 1 550 kronor per kvadratmeter och år i 2018 års nivå, med en målsättning på 7 000 bostäder år 2020-2030
- stärka bolagens ställning i stadsdelar där andelen allmännyttiga bostäder är låg
- bygga yteffektiva lägenheter med en varierad fördelning av lägenhetsstorlekar och vid förtätning beakta behovet av att komplettera den befintliga bebyggelsens lägenhetsstruktur
- bygga och verka för fler hyresbostäder som unga, studenter och andra grupper med svag ställning på bostadsmarknaden har råd att efterfråga
- bidra till införandet av en bostadsgaranti för unga mellan 18 och 25 år
- tillhandahålla bostäder till prioriterade grupper där staden har ett åtagande i lag, beslut i kommunfullmäktige eller genom särskild överenskommelse
- bidra till stadens mål om att förmedla försöks- och träningslägenheter, samt till stadens arbete med förturslägenheter
- öka antalet Bostad Först-lägenheter
- säkerställa tillgången på skyddade boenden för våldsutsatta
- inventera möjligheten att omvandla befintliga byggnader till grupp- och servicebostäder, samt underlätta byggandet av bostäder för personer med funktionsnedsättning i samråd med berörda nämnder
- fortsätta förbättra tillgängligheten för äldre och personer med funktionsnedsättning
- i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden ta fram en enhetlig definition av vad en tillgänglig bostad är, tillsammans med Micasa inventera bostadsbostadsbeståndet utifrån denna definition, och i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB och Micasa göra resultatet sökbart för bostadssökande
- tillsammans med övriga aktörer på bostadsmarknaden bidra till en mer transparent, rättvis och systematiserad hyressättning i Stockholms stad
- i dialog med de boende skapa tryggare stadsmiljöer vid nybyggnation och vid renoveringar
- stärka och skapa trygga områden där bolagen är närvarande genom utveckling av centrum, socialt ansvarstagande, bättre utnyttjande av befintliga lokaler samt nyproduktion av bostäder. Samverkan med föreningsliv och näringsliv är central.
- verka för en feministisk stadsplanering i områden där bolagen har en stark närvaro
- uppmuntra rörlighet inom det egna beståndet genom information och positiva incitament
- samverka med socialnämnden kring vräkningsförbyggande åtgärder i syfte att minimera antalet avhysningar och säkerställa att inga barnfamiljer vräks
- i samarbete med Bostadsförmedlingen, stadsdelsnämnderna och socialnämnden stärka arbetet mot oriktiga hyresförhållanden, samt tillhandahålla stöd och hjälp för att motverka utsattheten för de som berörs
- erbjuda möjlighet till så kallade kompiskontrakt för både äldre och ungdomar samt utreda förutsättningarna för att göra kompiskontrakt för äldre till fasta kontrakt

- delta i stadens arbete mot våldsbejakande extremism och i samband med utyrning säkerställa att stadens arbete inte motverkas
- i samverkan med socialnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna samt rättsvårdande myndigheter och skatteverket motverka den svarta ekonomin och organiserad brottslighet
- arbeta för att öka medarbetarnas och de boendes kunskap och kännedom om våld i nära relationer
- utifrån sina förutsättningar medverka till genomförande av Levande Stockholm
- arbeta för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 med särskilt fokus på energieffektivisering, förnybar energiproduktion och klimatsmarta bostäder
- utveckla metoder för livscykelanalyser vid renovering och nyproduktion i syfte att uppnå minskade koldioxidutsläpp, med särskilt fokus på val av stommaterial
- bistå berörda nämnder i arbetet med en klimatneutral bygg- och anläggningssektor till år 2040, bland annat genom att öka andelen plusenergihus och passivhus
- bidra till att nå stadens mål om matavfallsinsamling, samt planera för kommande obligatorium om fastighetsnära eller kvartersnära insamling
- planera för säkra cykelparkeringar i befintliga och nya fastigheter
- planera för laddplatser till elbilar i anslutning till parkering i befintliga och nya fastigheter
- intensifiera sina ansträngningar för att nå måluppfyllelsen gällande stadens energieffektiviseringsmål genom att genomföra energieffektiviseringsåtgärder och andra utsläppsåtgärder
- välja uppvärmningsmetod vid nyproduktion eller ombyggnad utgående från ett stadsövergripande perspektiv på klimat, kraftfrågor och eleffekt
- vid nybyggnation och renovering utgå från att tak ska nyttjas, antingen med solceller eller gröna tak
- identifiera klimatrelaterade sårbarheter såsom effekter av skyfall och värmeböljor i sitt bestånd och planerad bebyggelse, och arbeta med kostnadseffektiva förebyggande åtgärder
- möjliggöra olika former av delningsekonomiska initiativ, exempelvis genom att låta bolagens hyresgäster dela på sällanköpsvaror, låd-cyklar och bilar, i syfte att bidra till en mer hållbar resursanvändning
- låta resultatet stanna i bolagen för att möjliggöra en hög investeringstakt med bibehållen finansiell stabilitet
- bidra till en stärkt samverkan för effektiv snöröjning inom och i anslutning till bolagens fastigheter
- uppnå en direktavkastning och totalavkastning som är jämförbar med liknande långsiktiga bostadsförvaltande aktörer
- samordna förvaltnings- och utvecklingsinsatser avseende teknisk infrastruktur för fiberinstallationer
- delta i det långsiktiga arbetet med företagsetableringar och nyföretagande
- stärka lokal närvaro och lokal utveckling tillsammans med andra kommunala aktörer i områden där bolagen har större bestånd
- använda sysselsättningsfrämjande krav som verktyg för att skapa arbetstillfällen för arbetslösa och hyresgäster i bolagets områden
- säkerställa att fler ungdomar får feriejobb
- bidra till att fler får anställning via stockholmsjobb
- aktivt jobba med områdesutveckling och nya former för hyresgästernas deltagande
- öppna upp lokalbeståndet för föreningslivet i bostadsområdena
- ge de boende inflytande, särskilt i samband med renoveringsarbete och erbjuda hyresgästerna möjlighet att påverka grad av standardhöjning i samband med upprustning

- arbeta för att öka medarbetarnas och de boendes kunskap och kännedom om våld i nära relationer
- överväga strategiska övertaganden av enskilda bostadsrättsprojekt om de ekonomiska förutsättningarna är tillräckligt gynnsamma
- utreda vilka fastigheter i bestånden som har förutsättningar för påbyggnationer på taken, exempelvis genom extra våningstal eller radhus
- utreda om och i så fall hur kalkylräntan kan sänkas för spetsprojekt inom miljöområdet samt för andra projekt vid införande av Stockholmshyra, samt vilka kostnader det skulle innebära
- utreda förutsättningarna för att samla ansvaret för olika typer av kategoribostäder hos enskilda bostadsbolag

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bostadsbolagen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska utvärdera och utveckla Stockholmshusen i syfte att göra dem ännu bättre och billigare.	2020-01-01	2020-12-31
Bostadsbolagen ska utveckla livscykelanalyser och utarbeta en modell för att inkludera ett livscykelperspektiv, med särskilt fokus på val av stommaterial.	2020-01-01	2020-12-31
Bostadsbolagen ska i samarbete med socialnämnden och äldre- nämnden ta fram en enhetlig definition av vad en tillgänglig bostad är och tillsammans med Micasa inventera bostadsbostadsbeståndet utifrån denna definition. Bostadsbolagen ska i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB och Micasa göra resultatet sökbar för bostadssökande.	2020-01-01	2020-12-31
Exploateringsnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och stadens bostadsbolag se till att det strategiska sambandet Tensta, Rinkeby och Bromsten byggstartas, genomföra programarbete för den strategiska kopplingen mellan Solberga, Telefonplan och Älvsjö samt genomföra programarbete för det prioriterade strategiska sambandet mellan Fagersjö och Farsta.	2020-01-01	2020-12-31
Idrottsnämnden ska i samverkan med bostadsbolagen inventera lokaler i allmännyttan för att finna lokaler lämpliga för mindre utrymmeskrävande idrotter.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna utveckla samverkan mot våldsbejakande extremism.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med bostadsbolagen, Bostadsförmedlingen AB, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden inleda arbetet med en bostadsgaranti för unga.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med bostadsbolagen, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret utreda hur hyrorna kan pressas ytterligare vid nyproduktion.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, bostadsbolagen, SISAB, Micasa, fastighetsnämnden och Stockholm Exergi ta fram eget lokalt system för klimatkompensation där merkostnaderna används för att finansiera investeringar och drift av BECCS i samarbete med Stockholm Exergi.	2020-01-01	2020-12-31

Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och styrelser ta fram och tillämpa en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler och musikscener i staden.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt bostadsbolagen och SISAB ta fram en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor till år 2040.	2020-01-01	2020-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med med bostadsbolagen, SISAB, Micasa och fastighetsnämnden ta fram åtgärder för ökad energieffektivisering i stadens fastigheter.	2020-01-01	2020-12-31
Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och stadens bostadsbolag ska fortsätta att samverka i utvecklingen av planering och byggande, exempelvis i arbetet med typhus och typplaner.	2020-01-01	2020-12-31
Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med bostadsbolagen och bostadsförmedlingen säkerställa ett ökat antal skyddade boenden för personer som utsätts för våld i nära relationer.	2020-01-01	2020-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning.	2020-01-01	2020-12-31

AB Svenska Bostäder

Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som boendet ska kunna anpassas efter de behov som uppkommer i livets olika faser. Bolaget ska eftersträva en hög kvalitet i underhåll och service.

Bolagets uppgift

Bolagets huvudsakliga uppgift är att bygga och förvalta bostäder och därmed bidra till stadens bostadsförsörjning.

Dotterbolaget AB Stadsholmen äger och förvaltar fastigheter av stort kulturhistoriskt värde. Bolaget ska därför förena kulturarvet med ett socialt ansvarstagande och med en långsiktig affärsmässighet beräknad på företagsnivå.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bolaget

- arbeta med att skapa Snabba hus, mobila hyresrätter med korta förmedlingstider riktade till unga och studenter
- arbeta för att bygga fler studentbostäder med rimlig hyra
- upprätthålla boendekvaliteten och de kulturhistoriska värdena i AB Stadsholmens bestånd
- fortsätta arbetet med att utveckla Husby centrum
- ansvara för kommunkoncernens inköpskategori vitvaror

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

AB Familjebostäder

Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som boendet ska kunna anpassas efter de behov som uppkommer i livets olika faser. Bolaget ska eftersträva en hög kvalitet i underhåll och service.

Bolagets uppgift

Bolagets huvudsakliga uppgift är att bygga och förvalta bostäder och därmed bidra till stadens bostadsförsörjning.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bolaget

- bistå SHIS i dess verksamhet och i byggandet av bostäder inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar
- skapa permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi för prioriterade grupper
- verka för byggandet av fler kollektivhus och andra alternativa boendeformer
- delta i arbete med Fokus Hagsätra-Rågsved
- ta ansvar för utvecklingen av Fagersjö och involvera de boende i en fördjupad demokratisk process tillsammans med stadsdelsnämnden

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

AB Stockholmshem

Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som boendet ska kunna anpassas efter de behov som uppkommer i livets olika faser. Bolaget ska eftersträva en hög kvalitet i underhåll och service.

Bolagets uppgift

Bolagets huvudsakliga uppgift är att bygga och förvalta bostäder och därmed bidra till stadens bostadsförsörjning.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- bistå SHIS i dess verksamhet och i byggandet av bostäder inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar, vilket bland annat innebär byggande av modulbostäder
- skapa permanenta genomgångsbostäder i SHIS regi för prioriterade grupper
- i samarbete med Kulturhuset Stadsteatern utveckla kulturhusverksamheten i Skärholmen

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Micasa Fastigheter i Stockholm AB ansvarar för att tillhandahålla välskötta, trygga och tillgängliga bostäder till stadens äldre och personer med funktionsnedsättning, samt till av staden prioriterade grupper.

Det är angeläget att bolaget har en ledande roll i stadens äldreboendeplanering och försörjning, samt utgår från planeringsinriktningen att 60 procent av platserna ska ha kommunen som huvudman. Plan för nybyggnad av seniorboenden anger inriktningen för det fortsatta arbetet med boendeformen.

Bolagets uppgift

Micasa Fastigheter i Stockholm AB äger och förvaltar servicehus, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder, LSS-boenden samt temporära studentbostäder och bostäder för grupper med svag ställning på bostadsmarknaden. Bolaget ska skötas på ett allmännyttigt och affärsmässigt sätt.

Ägardirektiv 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- skapa fler bostäder med fokus på trygghet och tillgänglighet för äldre, som målgruppen har råd att efterfråga, genom nyproduktion eller i bolagets befintliga fastigheter
- bidra till att uppfylla stadens bostadsmål för personer över 85 år
- bidra och samverka i stadens arbete med att skapa fler boenden för prioriterade grupper
- arbeta för en hög kvalitet i löpande drift och underhåll liksom i felanmälan och övrig service gentemot hyresgästerna
- delta i stadens arbete med att ytterligare stärka och snabba på utbyggnaden av särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning
- samverka med berörda nämnder för att på kort och lång sikt säkerställa behovet av äldreboendeplatser inom staden
- tillgodose behovet av profilboende för äldre med missbruksproblematik eller med psykisk funktionsnedsättning samt för äldre hemlösa
- medverka i stadens förebyggande arbete för att äldre inte ska vräkas till hemlöshet
- hyra ut lokaler och bostäder som temporärt är tomställda och som kan iordningställas med kort varsel
- verka för ökad tillgång till möteslokaler med rimliga avgifter för stadens pensionärs- och anhörigorganisationer
- delta i den regionala och den samlade planeringen för olika boenden inom bolagets målgrupp
- prioritera brandpreventivt arbete
- tillgodose behovet av korttidsboende och intressentboende med olika typer av språklig och/eller kulturell inriktning samt behovet av hbtq-boende.
- arbeta aktivt med energieffektivisering och förnyelsebar energi
- arbeta för att nå stadens mål om matavfallsinsamling
- identifiera klimatrelaterade sårbarheter i sitt bestånd, såsom effekter av skyfall och värmeböljor, och ta fram förebyggande åtgärder
- i samråd med Stockholm Exergi AB arbeta för att ansluta stadens äldreboenden till fjärrkyla
- arbeta för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 med särskilt fokus på energieffektivisering, förnybar energiproduktion och klimatsmarta lokaler och bostäder

(S)

Micasa:2

- utveckla metoder för livscykelanalyser vid renovering och nyproduktion i syfte att uppnå minskade koldioxidutsläpp, med särskilt fokus på val av stommaterial
- bistå övriga berörda nämnder i arbetet med en klimatneutral bygg- och anläggningssektor till år 2040
- ge hyresgästerna möjlighet till inflytande över det egna boendet
- arbeta kontinuerligt med åtgärder för trevligare och tryggare miljöer i och omkring fastigheterna
- arbeta kontinuerligt med god kundkontakt som präglas av lyhördhet och hög servicegrad
- i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB göra resultatet av tillgänglighetsinventeringen sökbart för bostadssökande
- utifrån stadens tillgänglighetsdefinition tillsammans med bostadsbolagen inventera bostadsbeståndet
- bidra till att uppnå stadens mål för matavfallsinsamling
- prioritera och åtgärda klimatrelaterade risker såsom effekter av skyfall och värmeböljor
- intensiviera arbetet med att genomföra energieffektiviserande åtgärder och vid nybyggnation och renovering alltid beakta möjlig installation av solceller
- tillsammans med Stadshus AB, kommunstyrelsen och äldrenämnden se över bolagets strategi för utbyggnad av seniorbostäder utifrån stadens definition och behov, i enlighet med Boendeplanen
- verka för att fler fastigheter byggs i trä
- skapa bostäder med fokus på trygghet och tillgänglighet för äldre, genom nyproduktion eller i bolagets befintliga fastigheter, så kallade seniorbostäder
- bidra till att hela stadens kostnader för lokaler ska minska samt minska andelen tomgångskostnader genom uthyrning
- bidra till en aktiv fastighetsförvaltning för att skapa utrymme för investeringar samt
- genomföra försäljningar av fastigheter som staden inte har behov av
- utveckla samverkan med stadsdelsnämnderna för bättre rutiner i underhållsplanering
- i samband med behov av periodiskt underhåll av särskilda boenden noga värdera investeringsutgifterna med tillkommande hyreseffekter i förhållande till behovet av fastigheten och vilka andra alternativ som finns.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Äldrenämnden ska i samarbete med Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder.	2020-01-01	2020-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med Micasa, socialnämnden och SHIS Bostäder utreda effekten av de seniorlägenheter som Micasa ställer till SHIS Bostäders förfogande.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, bostadsbolagen, SISAB, Micasa, fastighetsnämnden och Stockholm Exergi ta fram eget lokalt system för klimatkompensation där merkostnaderna används för att finansiera investeringar och drift av BECCS i samarbete med Stockholm Exergi.	2020-01-01	2020-12-31
Bostadsbolagen ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden ta fram en enhetlig definition av vad en tillgänglig bostad är och i samarbete med Micasa inventera bostadsbostadsbeståndet utifrån denna definition. Bostadsbolagen ska i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB och Micasa göra resultatet sökbart för bostadssökande.	2020-01-01	2020-12-31

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med bostadsbolagen, SISAB, Micasa och fastighetsnämnden ta fram åtgärder för ökad energieffektivisering i stadens fastigheter, t.ex. genom ökad digitalisering av fastighetsdriften.	2020-01-01	2020-12-31
SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ska ta fram en hyresjämförelsemodell som jämför inhyrning via stadens egna fastighetsägare med självkostnadsavtal och externa fastighetsägare med marknadsavtal. Modellen ska ta hänsyn till totalkostnader för olika tidsperioder.	2020-01-01	2020-12-31

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska medverka till en effektiv bostadsförmedling och förmedla lägenheter i ett öppet och transparent system efter kötid. Bolaget ska vara ett aktivt verktyg i den sociala bostadspolitiken, bland annat genom att integrera förmedlingen med stadens bostadspolitiska ambitioner att förverkliga bostaden som en rättighet och att minska segregation. Bolaget ska bidra till nollvisionen för hemlöshet.

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska vara öppen för alla. I de fall det finns intresse från fastighetsägare i kringliggande kommuner ska bostadsförmedlingen därför kunna förmedla bostäder även i Stockholms arbetsmarknadsregion. Bolaget ska med sin verksamhet trygga en väl fungerande regional marknadspå plats för hyresrätter. För att få tillgång till flera försöks- och träningslägenheter behöver privata fastighetsägare lämna fler lägenheter till bolaget för förmedling.

Bolagets uppgift

Bolagets uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering och förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter, förmedling av lägenheter till stadens bostadsbolags internköer samt förmedling av kategoribostäder såsom student- och seniorboenden.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bolaget

- förmedla lägenheter i ett öppet och transparent system efter kötid, det vill säga till den som har längst kötid och uppfyller fastighetsägarens krav
- arbeta för ett stort inföde av lägenheter från privata fastighetsägare/förvaltare
- bidra i arbetet med att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden
- marknadsföra möjligheten att lämna in studentlägenheter för privata fastighetsägare och -förvaltare
- bidra till införandet av en bostadsgaranti för unga mellan 18 och 25 år
- bidra till stadens mål om att förmedla försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först-lägenheter, samt till stadens arbete med förturslägenheter
- säkerställa att antalet förturslägenheter motsvarar behovet och i samarbete med socialnämnden göra en översyn av riktlinjerna i syfte att skapa ett rättssäkert system som svarar mot utsatta gruppers behov såsom våldsutsatta kvinnor och barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden
- i samarbete med bostadsbolagen, SHIS Bostäder och socialnämnden tillhandahålla genomgångsbostäder för barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden. 100 lägenheter som bolaget förmedlar ska vikas till genomgångsbostäder i SHIS Bostäders regi för målgruppen.
- säkerställa tillgången till skyddade boenden för våldsutsatta i samarbete med bostadsbolagen
- i samarbete med socialnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens bostadsbolag utveckla samverkan kring oriktiga hyresförhållanden
- fortsätta arbetet med att samordna och utveckla branschsamarbetet Stockholm Bygger och Stockholmsrummet i Kulturhuset
- informera om Stockholm som bostadsort, bostadsmarknaden i regionen, planerad och pågående nyproduktion samt stadens projekt inom ytterstadsarbetet
- utveckla service och tjänster mot kunderna i bostadskön
- utveckla service och tjänster mot fastighetsägare för ett fortsatt inflöde av lägenheter

- tillhandahålla riktad information till äldre om bostadskön och olika boendeformer
- genom sin verksamhet bidra till och underlätta ett ökat bostadsbyggande, till exempel genom insatser vid evakuering
- säkerställa att personer med stort behov av anpassningsåtgärder i hemmet erbjuds förtur till anpassade lägenheter
- säkerställa att annonser om lediga bostäder innehåller utförlig information om tillgängligheten i bostaden och i fastigheten
- i samarbete med bostadsbolagen och Micasa AB göra resultatet av tillgänglighetsinventeringen sökbart för bostadssökande
- föra en dialog med privata hyresvärdar om inkomstkraven i syfte att sänka kraven för att få hyra en lägenhet

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Bostadsförmedlingen ska säkerställa att annonser om lediga bostäder innehåller utförlig information om tillgängligheten i bostaden och i fastigheten.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samverkan med Stockholms stadshus AB, bostadsbolagen, Bostadsförmedlingen AB, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden påbörja genomförandet av bostadsgarantin för unga.	2020-01-01	2020-12-31
Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med bostadsbolagen och bostadsförmedlingen säkerställa ett ökat antal skyddade boenden för personer som utsätts för våld i nära relationer.	2020-01-01	2020-12-31
Bostadsförmedlingen ska i samråd med äldrenämnden och stadsbyggnadsnämnden ta fram och implementera en strategi för att öka de äldres tillgång till bostadsbeståndet med fokus på ökad tillgänglighet och effektiv bostadsanpassning.	2020-01-01	2020-12-31
Bostadsbolagen ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden ta fram en enhetlig definition av vad en tillgänglig bostad är och tillsammans med Micasa inventera bostadsbeståndet utifrån denna definition. Bostadsbolagen ska i samarbete med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB och Micasa göra resultatet sökbart för bostadssökande.	2020-01-01	2020-12-31

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

Bolaget ska ha en ledande roll i planeringsarbetet för fortsatt utbyggnad av trygga skolor och förskolor. Bolaget ska särskilt ta ansvar för att söka lämpliga lokaler och markanvisningar för stadens kommande behov.

Planeringsprocessen av bostäder, förskolor och skolor ska samordnas i syfte att vara prognossäker och kostnadseffektiv. SISAB har ansvar för att bidra till ökad inhyrning från externa aktörer, bland annat genom erfarenhetsutbyte med andra fastighetsägare som hyr ut lokaler till förskolor och skolor. Bolaget ska utöka samarbetet med externa aktörer, då både nyproduktion och fastighetsutveckling kan ske av andra aktörer. Möjligheten att i framtiden samäga fastigheter med andra aktörer ska utforskas.

Under de senaste fyra åren har en kraftig utbyggnad av skollokaler planerats och genomförts. Det har varit nödvändigt efter att Stockholm under flera år halkat efter och bristsituationer uppkommit i stora delar av vår stad. Där staden nu som ett resultat av detta arbete också öppnat nya skolor är det uppenbart att dessa, såväl på grund- som gymnasieskolenivå, med sin genomtänkta planering för pedagogisk verksamhet varit attraktiva.

För att säkerställa att bristerna i skolplaneringen från 2006 till 2014 inte sker igen är det angeläget att SAMS-arbetet fortsätter, att all samhällsplanering i ett tidigt skede ges i uppdrag att beakta skolans behov samt att skolplaneringen görs transparent och tillgänglig för medborgarna.

Arbetet med att förstärka den fysiska miljön ska fortsätta och ett uttalat mål för SISAB ska vara att göra skolmiljön tryggare. Här är successiva ombyggnationer viktiga för att bygga bort otrygga utrymmen, rusta upp sanitära utrymmen samt vid behov installera trygghetsskapande utrustning. Fysisk aktivitet, lek och rörelse ska främjas på skol- och förskolegårdar.

Bolagets uppgift

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för stadens förskole- och skolverksamhet.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- bedriva aktiv fastighetutveckling
- söka efter och vid behov förvärva fastigheter eller lokaler som kan omvandlas till förskole- och skollokaler, i egen regi eller i samverkan med externa intressenter
- utveckla och upprusta stadens skolgårdar och utemiljöer där det bedöms nödvändigt utifrån utbildningsnämndens och stadsdelsnämndernas prioriteringar och beställningar
- i samarbete med idrottsnämnden och utbildningsnämnden verka för att idrottshallar i största möjliga mån ska planeras vid skolor
- fortsätta att delta i utbildningsnämndens arbete för att Stockholms förskole- och skolgårdar bättre kan rustas för att främja idrott och rörelseinriktad lek i syfte att tillvarata utemiljöer på skolgårdar på bästa sätt, med särskilt fokus på mer naturmaterial och grönytor

(S)
SISAB:2

- fortsätta samarbeta med stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden och idrottsnämnden för att tillgängliggöra skollokaler för föreningsliv och civilsamhälle i idrottsnämndens bokningssystem i samband med nyproduktion planera skolor utifrån möjligheten att under icke-skoltid tillgängliggöra avgränsade delar av lokalerna för samhällsaktiviteter – såsom kultur, idrott, föreningsliv, medborgarkontor och lärfritids.
- tillgängliggöra samtliga nybyggda skolidrottshallar för idrottslivet via idrottsnämndens bokningssystem
- delta i SAMS-arbetet, både för grundskola- och gymnasieskola
- vid nybyggnadsprojekt ska, om förskola och grundskola samlokaliseras på samma tomt, detta ske genom att förskolan är helt integrerad i skolbyggnaden.
- tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden och berörd stadsdelsnämnd säkerställa att mark för skol- och förskoleplatser tillgängliggörs tillräckligt tidigt så att nya lokaler ska finnas när nya bostäder färdigställs
- ansvara för paviljongetableringar för att säkra behovet av elevplatser
- utreda möjligheterna att tillföra tillagningskök i samband med renoveringar och nybyggnation
- samverka med stadsdelarna i en genomgripande kartläggning av behovet av förskolelokaler, utifrån arbetsmodellen i Skärholmen
- i samarbete med utbildningsnämnden utreda hur mindre skolor kan samarbeta för att bli ekonomiskt och verksamhetsmässigt hållbara F-9-skolor, med skolorna i Rinkeby som pilot
- i samarbete med andra nämnder och bolag öka tryggheten i anslutning till förskole- och skolgårdar
- arbeta med förebyggande åtgärder mot bränder
- arbeta för elevers trygghet med särskilt fokus på hygienrummens utformning samt hela och rena skoltoaletter
- i samarbete med kommunstyrelsen arbeta förebyggande mot klotter, skadedjur, skadegörelse, nedskräpning och annan kriminalitet
- arbeta tillsammans med trafiknämnden för säkra skolvägar
- arbeta med energieffektivisering och förnybar energi i befintligt bestånd och vid nyproduktion
- identifiera klimatrelaterade sårbarheter i beståndet, såsom effekter av skyfall och värmeböljor, och ta fram kostnadseffektiva förebyggande åtgärder.
- verka för en kemikaliesmart och giftfri skolmiljö i samarbete med Kemikaliecentrum
- arbeta för att tillgodose en god inomhus- och utomhusmiljö avseende ljud, ljus, temperatur och luftkvalitet
- förstärka insatserna för att nå stadens mål för hantering av matavfall
- se över möjligheterna att installera solenergi eller plantera grönska på skolbyggnaders tak och fasader
- verka för att fler skolor och förskolor byggs i trä
- vid nybyggnadsprojekt beakta möjlighet till samutnyttjande med andra verksamheter inom staden avseende funktioner såsom kök och matsal
- vid nybyggnation projektera utifrån krav på att certifiera förskolor och skolor med motsvarande Miljöbyggnad
- arbeta för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 med särskilt fokus på energieffektivisering, förnybar energiproduktion och klimatsmarta lokaler
- utveckla metoder för livscykelanalyser vid renovering och nyproduktion i syfte att uppnå minskade koldioxidutsläpp, med särskilt fokus på val av stommaterial
- bistå övriga berörda nämnder i framtagandet av en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor år 2040

- arbeta för ökad extern medverkan i skol- och förskoleutbyggnad
- ansvara för inhyrningar gentemot externa aktörer av pedagogiska lokaler och i förekommande fall tillkommande idrottsfunktion
- bidra till en aktiv fastighetsförvaltning för att skapa utrymme för investeringar, varvid stadens fastighets- och lokalpolicy ska beaktas
- i samarbete med verksamheterna, säkerställa en effektivisering av hyreskostnaderna för skollokaler som under året uppgår till minst 50 miljoner kronor. Detta ska delvis avse energieffektiviseringsåtgärder genom en justerad energischablon för året om 9 kronor per m²
- säkerställa att all nyproduktion sker kostnadseffektivt

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt bostadsbolagen och SISAB ta fram en strategi för klimatneutral bygg- och anläggningssektor till år 2040.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, bostadsbolagen, SISAB, Micasa, fastighetsnämnden och Stockholm Exergi ta fram eget lokalt system för klimatkompensation där merkostnaderna används för att finansiera investeringar och drift av BECCS i samarbete med Stockholm Exergi.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och SISAB inom ramen för SAMS genomlysna kostnaderna för om- och tillbyggnadsprojekt på befintliga skolor.	2020-01-01	2020-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med bostadsbolagen, SISAB, Micasa och fastighetsnämnden ta fram åtgärder för ökad energieffektivisering i stadens fastigheter, t.ex. genom ökad digitalisering av fastighetsdriften.	2020-01-01	2020-12-31
SISAB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ska ta fram en hyresjämförelsemodell som jämför inhyrning via stadens egna fastighetsägare med självkostnadsavtal och externa fastighetsägare med marknadsavtal. Modellen ska ta hänsyn till totalkostnader för olika tidsperioder.	2020-01-01	2020-12-31
SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden utreda hur det är möjligt att sänka kostnaderna för beslutsprocesserna i projekten.	2020-01-01	2020-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och SISAB öppna upp skolidrottshallar, andra skolidrottsytor och andra skollokaler för föreningsliv och civilsamhälle på kvällar, helger och lov samt se till att all uthyrning sker genom idrottsnämndens bokningssystem.	2020-01-01	2020-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och SISAB göra en analys av friskolornas långsiktiga lokalför-sörjning.	2020-01-01	2020-12-31

(S)
SISAB:4

Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB kartlägga vid vilka F-6 skolor en utbyggnad för högstadium är möjlig och önskvärd utifrån behov och intresse från skolledning och föräldrar.	2020-01-01	2020-12-31
---	------------	------------

Stockholm Vatten och Avfall AB

Stockholm Vatten och Avfall AB ska med fortsatt tydlig miljöprofil säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm och ombesörja avloppshantering av god kvalitet med så liten miljöpåverkan som möjligt. Bolaget ska arbeta för att kunna öka återvinningen av näringsämnen från avloppshanteringen utan att miljöbelastningen ökar samt säkerställa teknik och metodval för läkemedelsrening av avloppsvatten.

Bolaget ska medverka till en effektiv och hållbar avfallshantering och ökad återvinning i staden för att uppnå målet om resurseffektiva kretslopp.

Avgifterna för allmänna vattentjänster ska sättas på en nivå som motsvarar och säkerställer en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten, det vill säga för säker dricksvatten- och avloppshantering och ökat underhåll av VA-nätet.

Bolaget ska värna om befintliga kunder och partners i regionen och även sträva efter nya samarbeten då bolaget har en god kapacitet och förmåga att tillhandahålla VA-tjänster även utanför kommungränsen.

Bolagets uppgift

Bolaget levererar dricksvatten och renar avloppsvatten i Stockholms stad och Huddinge kommun, samt ansvarar för avfallshanteringen i Stockholms stad. Bolagets ansvar omfattar också att äga och sköta ledningsnäten för vatten och avlopp, samt pumpstationer och vattenreservoarer i Stockholm och Huddinge. Bolaget ska även driva stadens miljöstationer och ansvara för Stockholms återvinningscentraler.

Ägardirektiv 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- delta i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar utifrån behov av teknisk infrastruktur
- arbeta för en fossilfri organisation 2030 genom att fasa ut användningen av fossil energi och öka produktionen av förnybar energi
- långsiktigt minska klimatpåverkan genom att effektivisera energikrävande processer och minska utsläpp av klimatgaser från verksamheten
- utreda åtgärder som kan minska utsläpp av lustgas och metangas
- utveckla tydlig kommunikation i klimat- och miljöarbetet som skapar ett stort engagemang och därmed stärker måluppfyllelsen och stadens varumärke
- verka för ökad produktion av biogas och biokol
- arbeta med att säkerställa en stärkt biologisk mångfald
- arbeta för ett klimatanpassat Stockholm med fokus på att prioritera och åtgärda skyfallsrelaterade risker
- delta i arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för rent vatten för att uppnå god ekologisk och kemisk status
- bidra till expertis inom sjörestaurering, speciellt övergödning, vid genomförandet av lokala åtgärdsprogram för god vattenstatus
- tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin

- tillsammans med exploateringsnämnden, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden utgå från riktlinjerna och åtgärds måttet vid planering och projektering av dagvattenhantering vid nybyggnad och större ombyggnationer
- i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna klargöra ansvarsfrågan i avtal, för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar
- stärka resiliensen i Stockholms dricksvattenförsörjning, bland annat för vattenförsörjning vid nödsituationer
- verka för resurssnål vattenanvändning
- inventera stadens verksamheters möjligheter att erbjuda rent vatten till stockholmarna
- utreda olika möjligheter för att med VA-taxan styra vattenförbrukningen mot en mer resurssnål användning
- prova nya metoder för att tillvarata fosfor och kväve ur slam gå vidare med försöken i Norra Djurgårdsstaden och prova sorterande avloppssystem
- arbeta för ett resurssmart Stockholm i enlighet med EU:s avfallshierarki. Där det är möjligt ska avfallet återbrukas, återanvändas, eller i annat fall materialåtervinnas och efter dessa åtgärder energiåtervinnas
- ansvara för sopsugsanläggningar på stadens mark i nyproduktionsområden
- göra en översyn av stadens avfallshantering med fokus på rutiner vid upphandling och övergång av kontrakt, driftsformer och krishantering i syfte att öka kvalitet och driftsäkerhet
- införa ett jämförelsedistrikt för sophämtning genom att driva det i egen regi
- följa och stimulera en mer miljöanpassad och resurseffektiv avfallshantering med hög service till invånarna, genom bland annat kravställning, nya innovationer och miljöstyrande taxor
- samla och tillgängliggöra information om stadens avfallshantering för att underlätta för medborgarna att hitta rätt avfallslösningar
- säkerställa markanvändningen för stadens återvinningscentraler samt undersöka möjligheterna att öppna ytterligare stadsnära sådana
- utöka öppettiderna på stadens återvinningscentraler så att stockholmarna kan återvinna minst mellan klockan 07 och 21 på helgfria vardagar
- tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen vid och tillgängligheten till återvinningsstationer
- ansvara för övergripande samt riktad information och rådgivning i avfallsfrågor för att öka återvinningsgraden och uppmuntra återbruk
- bidra till att skapa förutsättningar för ett ökat återbruk genom nytt återbruk i Järva, fler pop-up återbruk och genom att undersöka förutsättningar för mobila ÅVC
- underlätta möjligheten för ökad textilinsamling
- uppföra, utveckla och äga infrastrukturen för en sorteringsanläggning i Högdalen
- stärka stödet till nämnder och bolagsstyrelser i syfte att intensivifiera matavfallsinsamlingen och effektivisera avfallshanteringen
- ta fram informationsunderlag till restauranger och verksamheter om insamling av matavfall och det obligatorium som införs för restauranger 2021
- vara behjälpliga i stadens skadedjursbekämpning i samarbete med trafiknämnden
- ansvara för driften av Glashuset som center för information om stadens miljö- och klimatarbete
- delta i stadens digitaliseringsarbete och i samverkansavtalet med KTH
- bidra till stadens arbete med En smart och uppkopplad stad
- delta i arbetet med Digital Demo inom sitt verksamhetsområde i syfte att genom digital teknik möta samhällsutmaningar som staden står inför
- arbeta med att utveckla kommunikation, service och tillgänglighet gentemot brukare och kund.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för att genom innovationer och en god stadsmiljö öka återvinningen och minska nedskräpningen.	2020-01-01	2020-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med Stockholm Exergi skala upp produktionen av biokol.	2020-01-01	2020-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska stärka stödet till nämnder och bolagsstyrelser i syfte att intensifiera matavfallsinsamlingen och effektivisera avfallshanteringen.	2020-01-01	2020-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall, exploateringsnämnden och trafiknämnden samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen vid och tillgängligheten till återvinningsstationer.	2020-01-01	2020-12-31

Stockholms Hamn AB

Stockholms hamnar utgör viktiga gods- och logistiknav för Mälarenregionen. Stockholms Hamn AB har också en betydelsefull roll när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Verksamheten ska stimulera och vara ett föredöme för ett miljövänligt transportarbete. Särskild vikt ska läggas vid klimatsmarta transporter vid den nya hamnen i Norvik.

Stockholms Hamn AB ska medverka till att målen i färdplanen för en fossilbränslefri stad 2040 uppnås. Bolaget ska ta en aktiv roll i Stockholms omställning till en klimatneutral stad. Fartyg som ligger vid kaj ska elanslutas i mycket högre grad än idag. I dagsläget ansluts skärgårdstrafiken samt vissa av fartygen som trafikerar Finland. Det är av största vikt att även andra fartyg, till exempel kryssningsfartygen, också kan ansluta till el från land. Staden måste skynda på arbetet för att möjliggöra anslutning till el för samtliga fartyg som anlöper Stockholms hamnar.

Stockholms närhet till vatten och strategiska läge som en nod i mötet mellan Östersjön och Mälaren har historiskt sett varit en grund för Stockholms ekonomiska utveckling. Stadens kajer ska i ökad utsträckning göras tillgängliga för stockholmarna och våra besökare genom bland annat museer, restauranger och uteserveringar, evenemang, bostäder och som viktiga rekreativsområden. Stockholms Hamn AB ska tillsammans med berörda nämnder tillgängliggöra stadens kajer till attraktiva promenadstråk, i enlighet med stadens kajstrategi.

Bolagets uppgift

Bolaget ska medverka till att säkerställa och utveckla goda förutsättningar för sjöfarten, besöksnäringen och regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling och hållbara tillväxt samt tillhörande infrastruktur på land för att nå största möjliga nytta i investeringarna.

Ägardirektiv 2020-2022

Utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bolaget

- arbeta med och leda utveckling och upprustningen av stadens innerstadskajer med målet att dessa ska vara en del av den levande stadsmiljön
- medverka för att stadens mål om ett ökat bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken värnas
- bistå trafiknämnden i samverkan med Region Stockholms planering för utökad kollektivt resande på stadens vatten
- arbeta för att Stockholms inre kajer ska vara en del av den levande stadsmiljön och användas som tilläggsplatser, promenadstråk och för rekreation samtidigt som sjöfartens behov säkerställs
- säkerställa och utveckla goda förutsättningar för en klimatsmart och tillförlitlig varuförsörjning via sjöfarten till regionen
- arbeta vidare med miljödifferenterade hamnavgifter med en differentiering även för koldioxidutsläpp
- beakta effekter av ett förändrat klimat och identifiera klimatrelaterade sårbarheter
- identifiera klimatrelaterade sårbarheter i sitt bestånd och ta fram kostnadseffektiva förebyggande åtgärder
- arbeta för att elansluta färjor och kryssningsfartyg i hamn, i syfte att minska luftföroreningar och buller

(S)

Stohab: 2

- samverka med miljö- och hälsoskyddsnämnden för att mäta luftpåverkan från fartyg som ligger i hamn i Stockholm
- arbeta för en ökad återvinning av avfall och för att användningen av plast ska minska
- delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar
- samverka med landstingets planering för utökat kollektivt resande på stadens vatten
- verka för kraftigt ökade möjligheter för järnvägstransporter från och till hamnarna
- genomföra åtgärder för att bidra till fossilbränslefri sjöfart
- arbeta för en fossilbränslefri organisation 2030 genom att fasa ut användningen av fossil energi
- fortsätta arbetet med energieffektivisering och utveckling av den egna produktionen av energi genom förnyelsebara källor såsom sol och vind
- bidra till tillskapandet av fler officiella badplatser i Stockholm,
- slutföra avvecklingen av oljeverksamheten i Loudden för att möjliggöra fortsatt stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden
- tillsammans med berörda nämnder utreda förutsättningarna för att sjöfarten kan utvecklas vid Stadsgården- och Masthamnen och Frihamnen-Värtahamnen och samtidigt skapa en levande stadsmiljö vid stadens vatten och kajer
- skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region AB
- fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar
- säkerställa bolagets förmåga att långsiktigt nå en god resultatnivå genom hög affärsmässighet och kundfokus
- säkerställa att utpekade intäkter och nyttor av genomförd investering i Norvik tas tillvara
- vårda bolagets byggnader som har kulturhistoriska värden

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och styrelser ta fram och tillämpa en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler och musikscener i staden.	2020-01-01	2020-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall ta fram en nämndsövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning.	2020-01-01	2020-12-31

AB Stokab

Stokab ska fortsätta utveckla stamnätsinfrastrukturen, inklusive noder och knutpunkter, för att klara den framtida ökade generella efterfrågan och garantera tillgången på konkurrensneutral svartfiber. Den fortsatta utbyggnaden av fibernätet skapar förutsättningar för klimatsmarta lösningar och att digital delaktighet kan ske i hela staden, vilket sker i takt med efterfrågan och utifrån bedömningar av marknadens utveckling och krav. Framväxten av en allt mer uppkopplad värld kombinerat med 5G, förväntas också leda till ett behov av en mer utbyggd digital infrastruktur.

Bolagets uppgift

Bolagets uppgift är att bygga, hyra ut samt underhålla ett passivt och säkert fibernät i Stockholm. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i regionen.

Ägardirektiv 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- vara behjälpliga i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, SL, Fortum och andra aktörer att främja framkomligheten
- fortsätta att i samarbete med kommunstyrelsen stödja implementeringen av Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad
- tillsammans med kommunstyrelsen och trafiknämnden planera för och tillgängliggöra trafikljus och andra installationer för fiberdragning i syfte att ligga i framkant i teknikutvecklingen för smart trafikstyrning
- ansvara för utbyggnaden av fiberinfrastrukturen till strategiska områden, nyproduktion och i alla delar av staden för skapande av lika förutsättningar till digital delaktighet i hela staden
- ansvara för att fibernätet byggs ut och förtätas för att möta framtida efterfrågan inom 5G och IoT
- genom ett utbyggt fibernät säkerställa förutsättningarna för stadens och näringslivets digitaliseringsarbete och därigenom möjliggöra klimatsmarta lösningar
- utveckla bolagets processer utifrån en förbättrad service och flexibilitet i förhållande till kunderna

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Stockholms Stads Parkerings AB

Stockholm Parkerings anläggningar ska leda till minskad gatuparkering, öka framkomligheten samt verka för att parkeringskapacitet utnyttjas optimalt. Garagen ska också möta behoven i nya stadsutvecklingsområden. I syfte att stimulera användningen av elbilar ska laddningsmöjligheter installeras i bolagets anläggningar.

Bolagets uppgift

Bolaget bygger och driver parkeringsanläggningar som verkar på den kommersiella marknaden samt anläggningar som har som enda syfte att avlasta gatunätet.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- fortsätta att arbeta med att öka trygghet och trivsel för kunderna
- tillgodose behovet av ett ökat antal parkeringsplatser för infart och utfart, bland annat genom samverkan med exploateringsnämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik och berörda grannkommuner
- avlasta gatunätet från söktrafik och parkerade fordon genom att finansiera byggandet av nya garage, bidra till hållbar mobilitet och ha en hög beläggning i de anläggningar bolaget förfogar över
- initiera förslag till nya parkeringsgarage för att möjliggöra en minskning av gatuparkeringarna och stödja framkomligheten i staden
- arbeta med hållbar mobilitet där cykel och parkeringsplatser för bilpool i attraktiva lägen är en integrerad del
- fortsätta utbyggnaden av laddningsmöjligheter i bolagets anläggningar
- skapa fler cykelparkeringar som en integrerad del i en mobilitetslösning
- ansvara för byggande och drift av cykelgarage i bolagets parkeringsgarage
- delta i stadens planarbete för att möjliggöra en minskning av antalet gatuparkeringar och öka andelen parkeringar på tomtmark
- utreda möjligheten för långtidsparkering utanför kommunens gränser
- genomföra prisjusteringar när marknaden så medger.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Stockholms Stadsteater AB

Kulturhuset Stadsteatern finns för alla stockholmare där yttrandefriheten och den konstnärliga friheten utgör grunden. Verksamheten är, och ska fortsätta vara, en mötesplats för olika röster, möjliggöra konstnärligt mod och utveckling samt vara tillgänglig för alla, oavsett ekonomi, bakgrund och identitet.

Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet ska bli angelägen för fler, med särskilt fokus på människor i de grupper som idag sällan tar del av verksamheten. Genom att samspela med nya aktörer ska verksamheten nå ut till fler stockholmare och förstärka sin betydelse för alla stockholmare. Bolaget ska värna och utveckla sin roll som ett öppet och inbjudande hus, i synnerhet efter färdigt renoveringsarbete.

Kulturhuset Stadsteatern ska ges förutsättningar att utvecklas till ett internationellt kulturcenter med utökade ytor för konst, samhällsdebatt och litteratur.

Bolagets uppgift

Kulturhuset Stadsteatern ska erbjuda verksamhet i form av teater, litteratur, dans, konst, design, film, musik, debatt, annan kulturell produktion samt ansvara för stadens två platser inom stadens fristadsprogram.

Förutsättningar

För Kulturhuset Stadsteatern gäller de ekonomiska förutsättningar som redovisats i Finansborgarrådets förslag med undantag av att resultatet istället föreslås uppgå till -390 mnkr även år 2021 och år 2022.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bolaget

- utveckla Kulturhusverksamheten i Skärholmen och Vällingby
- utveckla det nyrenoverade kulturhuset som ett hus med gemensam identitet genom en hållbar och enhetlig förvaltningsmodell där utökade öppettider, marknadsföring och ansvar för bemötande kan samordnas med husets samtliga hyresgäster
- skapa förutsättningar för att externa verksamheter är en naturlig del av kulturhuset och i det sammanhanget pröva förutsättningarna att låta bolaget vara ansvarig för att ingå hyreskontrakt med övriga hyresgäster för att därigenom öka bolagets rådighet.
- utöka verksamheten riktad mot målgruppen barn och unga genom att tillsammans med externa aktörer utreda och skapa förutsättningar för ett eget plan för målgruppen i det nyrenoverade kulturhuset
- fortsätta arbeta för att engagera barn och unga i bolagets verksamheter
- fortsatt vidta åtgärder för att nå nya grupper
- utveckla arbetet med scenen "Kilen" för fria grupper som en ordinarie del i kulturhusets utbud
- utreda hur dansen som scenkonst i framtiden kan utvecklas och ta plats i verksamheten genom exempelvis partnerskap med det fria danslivet
- på sikt förbättra det ekonomiska resultatet genom ökade intäkter samt verka för att koncernbidraget går till att skapa så mycket konstnärlig och publik verksamhet som möjligt

(S)

Stadsteatern:2

- säkerställa finansiering och verksamhet som hyresgäst i kulturskolans nya lokaler i Husby i syfte att skapa goda synergieffekter för kulturverksamheter i området
- tillsammans med kommunstyrelsen och kulturnämnden bereda ett förslag för att utveckla Kulturhuset Stadsteatern till en än starkare internationella kulturmagnet. Förebilden bör vara Centre Pompidou i Paris med en utvecklad utställningsverksamhet för exempelvis samtida konst och samhällsdebatt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholms Stadsteater AB ska utreda och skapa förutsättningar för ett eget våningsplan för målgruppen barn och unga i det ny-renoverade kulturhuset	2020-01-01	2020-12-31
Stockholms stadsteater ska tillsammans med fastighetsnämnden och kommunstyrelsen skapa förutsättningar för att externa verksamheter är en naturlig del av kulturhuset och i det sammanhanget pröva förutsättningarna att låta bolaget vara ansvarig för att ingå hyreskontrakt med övriga hyresgäster för att därigenom öka bolagets rådighet.	2020-01-01	2020-12-31

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Målet för verksamheten är att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och aktivt bidra till utvecklingen av Stockholm som besöks- och evenemangsstad. Utveckling och modernisering av bolagets äldre arenor som Ericsson Globe och Annexet är fortsatt under utredning.

Bolagets uppgift

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ska tillhandahålla och utveckla ändamålsenliga lokaler och anläggningar för evenemangsverksamhet av högsta kvalitet.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- tillhandahålla och utveckla lokaler och anläggningar för bra evenemangsutbud bestående av bland annat konserter, sport, kultur- och familjeaktiviteter
- bolaget ska delta i arbetet med Globenområdets utveckling tillsammans med andra intressenter för att öka områdets attraktionskraft
- fortsätta att tillsammans med evenemangsbolaget Stockholm Live AB arbeta för ökad trygghet och säkerhet
- bolaget ska delta i utvecklingen av Stockholm Entertainment District inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden
- arbeta med energieffektivisering och förnyelsebar energi
- tillsammans med Stockholm Business Region stärka Stockholms attraktionskraft inom evenemang
- utveckla arenorna affärsmässigt med målet om en självfinansierad verksamhet
- arbeta tillsammans med Stockholms Stadshus AB, kommunstyrelsen, exploateringsnämnden med att utreda och utveckla bolagets befintliga markinnehav, så att avyttring kan genomföras
- fortsätta arbeta med evenemang på arenorna utifrån ett jämställdhetsperspektiv

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Stockholm Business Region AB (SBR)

Stockholmsregionen är Sveriges tillväxtmotor och drivs av människors innovationsförmåga och kreativitet. Stockholm har ett diversifierat näringsliv vilket ger en stabil grund för fortsatt tillväxt och hög sysselsättning. Det skapar möjligheter för ökad välfärd och service till stadens invånare. Stockholm Business Region AB samordnar och utvecklar regionen gentemot näringslivet. Stockholm Business Region AB fyller en viktig funktion i att samordna och utveckla stadens verksamheters bemötande av näringslivets behov. Bolaget ska främja och utveckla Stockholm som en av Europas tio största besöksdestinationer. Detta sker genom att attrahera privat resande, kongresser, mässor och evenemang till Stockholm.

Staden marknadsförs tillsammans med övriga aktörer genom budskapet Stockholm – the Capital of Scandinavia. I marknadsföringen ska det kreativa, öppna, hållbara och jämställda i Stockholm lyftas fram.

Bolaget ska stärka förutsättningarna för stadens kulturella och kreativa näringar, detta bland annat genom investeringar i Stockholm Film Fund.

Det regionala samarbetet inom näringslivsfrågor fortsätter inom Stockholm Business Alliance. Syftet med partnerskapet är att arbeta tillsammans över kommungränserna i regionen för att stärka Stockholmsregionens konkurrenskraft.

Det lokala näringslivsarbetet ska stärkas i samarbete med stadsdelsnämnderna och särskilt gäller det arbetet med stöd och nyföretagande bland kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Bolaget ska särskilt följa stadens utveckling som nod för startup-företag. Inom utvecklingsområdena Järva och Söderort riktas insatser för att skapa förutsättningar för nya investeringar och etableringar för att på så sätt bidra till ökad tillväxt. Detta för att nå målet om en välbalanserad blandning av arbetsplatser och bostäder i stadens alla delar.

Bolagets uppgift

Stockholm Business Region AB stödjer stadens nämnder i arbetet med att utveckla stadens myndighetsutövning samt andra kontakter med näringslivet. Bolaget har även till uppgift att samordna och utveckla regionen gentemot näringslivet och investerare.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- främja Stockholm som en av Europas mest öppna och kreativa städer
- samarbeta med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen och stödja dem i deras arbete med det lokala näringslivet
- i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla dialogen i samverkan med näringslivet för att ta tillvara engagemang som finns för att bidra till en socialt hållbar utveckling och integration, särskilt genom besöksnäringen
- främja socialt företagande genom kunskapsspridning
- bidra till stadens arbete med digitalisering och sakernas internet
- stärka förutsättningarna för stadens kulturella och kreativa näringar, i samarbete med kulturnämnden
- I samverkan med kulturnämnden fortsätta arbetet att främja Stockholms filmindustri i linje med stadens filmstrategi.

R 1 SBR AB:2

- i syfte att attrahera fler filminspelningar tillsammans med Stadshus AB fortsätta stadens investeringar i Stockholm Film Fund
- samverka med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd fortsätta driva och utveckla pilotprojektet i Årsta partihallar och genom denna utarbeta en samordningsmodell för stadens arbete med företagsområden
- tillsammans med Kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förstärka kompetensen och samordningen för att stärka stödet till det lokala näringslivet i staden.
- tillsammans med Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden utreda process och organisation för att fastställa en stadsövergripande servicekedja för etableringsförfrågningar.
- vid stöd till evenemang arbeta med ett miljöperspektiv
- stärka Stockholms ställning som klimatsmart konferensstad
- tillsammans med Stadshus AB utred fortsatta utvecklingsmöjligheter gällande öppen fjärrvärmenät med speciellt fokus på datacenter genom bland annat Stockholm data parks
- förbättra förutsättningarna för näringslivet i Stockholm
- bidra till regionens fortsatta tillväxt och sysselsättning
- marknadsföra Stockholm internationellt för att attrahera människor och investeringar till regionen
- i samarbete med berörda nämnder arbeta för utveckling av områden där stadens nämnder och bolagsstyrelser kan göra mest nytta och ge störst positiv effekt för företaget i Stockholm
- främja utländska etableringar och investeringar i Stockholmsregionen
- tillhandahålla och utveckla en sammanhållen lots- och servicefunktion gentemot företag
- Tillsammans med Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden utreda process och organisation för att fastställa en stadsövergripande servicekedja för etableringsförfrågningar.
- bidra till Stockholms internationella tillgänglighet genom bl a Connect Sweden
- utveckla besöksdestinationen Stockholm tillsammans med näringslivet
- stärka samarbetet med de övriga kommunerna i länet kring besöksnäringens utveckling
- i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys
- fortsätta samordna arbetet med etablering av serverhallar, speciellt med fokus på interaktion med fjärrvärme i samarbete med Stockholm Exergis satsning Öppen fjärrvärme
- I samarbete med andra nämnder och bolag ta fram en handlingsplan för möjligheten till en effektiv och snabb fokusering av regionens flygtrafik till Arlanda, avveckling av Bromma flygplats samt utvecklande av Bromma Parkstad med fokus på ökande konkurrenskraft
- främja företagande av kvinnor med utländsk bakgrund
- vid stöd till evenemang arbeta med ett jämställdhetsperspektiv

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer redovisas i bilaga.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Kommunstyrelsen ska i samarbete med berörda nämnder och styrelser ta fram och tillämpa en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler och musikscener i staden.	2020-01-01	2020-12-31
Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och Stockholm Business Region AB ska intensifiera det strategiska arbetet för att öka antalet arbetsplatser, särskilt i Stockholms södra delar, och för att skapa förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning.	2020-01-01	2020-12-31

S:t Erik Försäkrings AB

Bolaget ska svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av staden och närstående bolag genom ökad konkurrensutsättning. Bolaget ska förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen. S:t Erik Försäkrings AB ska vara det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Bolagets uppgift

Bolaget ska förmedla försäkringslösningar och minimera kommunkoncernens försäkringskostnader.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- stödja det olycks- och skadeförebyggande arbetet i kommunkoncernen med fokus på försäkringsbara risker samt risker som omfattas av lagen om skydd mot olyckor
- informera om sin verksamhet gentemot nämnder och bolagsstyrelser
- beakta effekter av ett klimat i förändring
- medverka och teckna samtliga sakförsäkringar som stadens nämnder och bolagsstyrelser har behov av
- optimera den försäkringsrisk som bolaget själv tar i förhållande till fastslagen risknivå
- genom premiesättning säkerställa att skademinimerande och riskförebyggande arbete premieras

S:t Erik Livförsäkring AB

Bolaget har som mål att tillhandahålla kostnadseffektiva pensionslösningar och stödja stadens nämnder och bolagsstyrelser i pensionsfrågor.

Bolagets uppgift

Bolaget har till uppgift att samordna och strukturera hanteringen av pensioner i koncernen Stockholms Stadshus AB samt att minimera riskerna i denna pensionsskuld.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- fortlöpande försäkra nya åtaganden i dotterbolagen och förvalta pensionsmedel inom ramen för de försäkringsavtal som ingåtts med övriga dotterbolag
- sträva efter att långsiktigt trygga de framtida pensionsåtagandena reallt

S:t Erik Markutveckling AB

Bolaget ska fortsätta löpande pröva förslag till förvärv av fastigheter i syfte att främja stadens långsiktiga bostadsförsörjning. Under perioden inriktas verksamheten på förvaltning, uthyrning och utveckling till så god avkastning som möjligt med hänsyn tagen till stadens utveckling. Bolaget ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen fortsätta söka strategiska utvecklingsprojekt och förvärv för stadens framtida behov.

Bolagets uppgift

Bolagets uppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter/aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i *Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser* ska bolaget

- i större utsträckning pröva förslag till fastighetsförvärv och försäljning i syfte att främja Stockholms utveckling
- i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen söka strategiska utvecklingsprojekt och förvärv för stadens framtida behov
- vid behov stödja fastighetsnämnden och stadens övriga nämnder och bolag i samband med försäljning av fastigheter

Intressebolag i Stockholms Stadshus AB

Mässfastigheter i Stockholm AB

Bolagets uppdrag är att marknadsföra Stockholm som en av norra Europas främsta mötesplatser och maximera de ekonomiska bidragen till regionen. Stockholmsmässan ska upplevas som en naturlig mötesplats för näringslivet och politiken. Mässans evenemang ska vara socialt och etiskt försvarbara. Stockholmsmässan AB ska med egna vinstmedel utveckla och underhålla anläggningen och företagets produkter samt lämna rimlig utdelning till ägarna. Bolaget ska arbeta aktivt med stadens miljöprogram.

Verksamheten ska vidare ge förutsättningar att stärka Stockholm som en ledande mötesplats i norra Europa utifrån varumärket "The Capital of Scandinavia".

Bolagets uppgift

Bolagets uppgift är att utveckla, arrangera och genomföra mässor, kongresser, konferenser och evenemang för hela regionens bästa. Stockholmsmässan är uppdelad i två skilda bolag, Mässfastigheter i Stockholm AB som förvaltar och utvecklar fastigheter, och Stockholmsmässan AB som är ett genomförandebolag av mässor, kongresser, konferenser och evenemang. Stockholmsmässan AB är ett helägt dotterbolag till Mässfastigheter i Stockholm AB. Stockholms Stadshus AB äger 50,4 procent av aktierna i Mässfastigheter i Stockholm AB och Stockholms Handelskammare äger 49,6 procent av aktierna.

Ägardirektiv för 2020-2022

Utöver det som beskrivs i Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska bolaget

- verka för att bolagets verksamheter är socialt och miljömässigt hållbara, i vilket ingår att motverka arrangemang inte följer de internationella konventioner och avtal som Sverige eller Stockholms stad har undertecknat.
- arbeta för att nå stadens mål för hantering av matavfall
- arbeta för energieffektivisering i lokaler och fastigheter som bolaget förvaltar
- marknadsföra Stockholm som norra Europas främsta mötesplats
- fortsätta arbetet med en strategisk plan för verksamheten så att den är väl anpassad för genomförandet av marknadsledande mässor, internationella kongresser, konferenser, evenemang samt kringtjänster
- strategiskt bidra till att utveckla Stockholm som turist- och besöksdestination i samarbete med Stockholm Business Region

Intressebolag i Stockholms Stadshus AB

Stockholm Exergi Holding AB

Verksamheten i Stockholm Exergi AB ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella och andra mål. Därutöver har staden som ägare ett intresse av att säkerställa en transparent prissättning och en prisnivå som är konkurrenskraftig i jämförelse med andra produkter på värmemarknaden. Verksamheten ska vara inriktad på att uppnå en stark klimat- och miljöprofil. Stockholm Exergi Holding AB ska möta kundernas och samhällets krav på en fortsatt omställning till hållbar och prisvärd värme.

*Bolaget ska ha en tydlig målsättning att de fossila bränslena i kraftvärmeverket i Hjort-
hagen ska minska successivt och vara avvecklade helt senast år 2022. Stockholm
Exergis värme, kyl- och elproduktion ska, i linje med stadens strategi för ett fossilbräns-
leffritt Stockholm, fullt ut vara baserad på återvunna och förnybara insatsvaror till sen-
ast år 2040. Bolaget ska ha en storskalig anläggning för koldioxidlagring (BECCS) på
plats senast år 2030. Stockholm Exergi ska bidra med lösningar till stadens effektbrist.*

*Bolaget ska vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med
övriga ledningsdragande bolag för att främja framkomligheten.*

Bolagets uppgift

Bolaget har i uppdrag att bedriva verksamhet inom fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas i Sverige, samt annan därmed förenlig verksamhet. Stockholm Exergi Holding AB är holdingbolaget till Stockholm Exergi AB. Verksamheten bedrivs i det senare bolaget.

Ägardirektiv för 2020-2022

Bolaget ska

- fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme
- arbeta för en fortsatt utbyggnad av fjärrkyla i Stockholm
- intensifiera minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån för andra, förnybara bränslen
- avveckla KVV6 senast år 2022
- ansvara för och koordinera stadens arbete med att uppföra ett nytt kraftvärmeverk i Lövsta
- arbeta för att lagra koldioxid (BECCS) med en pilotanläggning i drift senast år 2025 och i stor skala senast år 2030
- fortsätta driva projektet Öppen fjärrvärme och etablera världens första öppna fjärrvärmenät, i syfte att återvinna energi i stor skala och bidra till en mer hållbar stad
- tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall skala upp produktionen av biokol
- säkerställa en transparent prissättning och en prisnivå som är konkurrenskraftig i jämförelse med andra produkter på värmemarknaden
- arbeta för att sammanlänka produktions- och distributionskapaciteten tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer, i syfte att optimera miljö-, energi- och ekonomisk nytta
- bidra med lösningar på stadens effektbrist
- utreda potentialen för energiåtervinning tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall
- tillsammans med Micasa arbeta för att ansluta stadens äldreboenden till fjärrkyla.

Stockholms stads organisering i kommunalförbund

Storstockholms brandförsvaret (SSBF)

Enligt lagen om skydd mot olyckor är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Stockholms stads brand- och räddningsverksamhet är sedan den 1 januari 2009 organiserad tillsammans med nio andra kommuner i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret, SSBF. Kommunalförbundet omfattar Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundet ska fullfölja medlemskommunernas uppgifter inom lagstiftningarna:

- lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Konkret innebär det att förbundet svarar för tillsyn, information, rådgivning och söttningsverksamhet samt att bedriva räddningstjänst utifrån kommunernas ansvar enligt lagen om skydd mot olyckor. Det som ligger kvar på medlemskommunerna är samordningen för det totala arbetet enligt lagstiftningen.

Medlemskommunerna kan därutöver teckna särskild överenskommelse om att förbundet kan biträda kommunen i den omfattning som önskas inom lagstiftningsområdena:

- lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- plan- och bygglagen (1987:10)
- övrig lagstiftning eller tjänsteområde där kommunalförbundet besitter särskild kompetens.

SSBF är juridiskt sett ett eget kommunalförbund med egen organisation och uppföljning som leds av en förbundsledning. Ledningen består av elva ledamöter och elva ersättare från medlemskommunerna, varav Stockholms stad har två ordinarie ledamöter och två ersättare. Som stöd till förbundsledningen finns ett beredningsorgan samt samrådsgrupper med representation från medlemskommunerna. Beredningsorganet utgörs av kommundirektörer från respektive medlemskommun och ska ha särskilt fokus på styrning av ekonomi och verksamhet. Förbundets budget ska endast kunna beslutas av ledningen efter beredning av kommundirektörerna. Samrådsgrupperna är ekonomichefsforum och säkerhetschefsforum. Kommunstyrelsen m.m. kommer att stärka uppföljningen av SSBF under 2020.

Syftet med inrättandet av SSBF var att ge medlemskommunerna högre kvalitet på brand- och räddningstjänsten till en lägre kostnad. Detta kan ske genom att förbundet ger förutsättningar för flera samordningsfördelar såsom ledningsfunktion, mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialfunktioner samt bättre planering av personalresurser. En målsättning för förbundet är att skapa förutsättningar för samverkan med angränsande förbund för att på sikt kunna ingå i ett regionalt brandförsvaret. SSBF ska arbeta nära Samverkan Stockholmsregionen. Under 2020 kommer kommunstyrelsen att utreda hur relationerna mellan kommunalförbund och ägare fungerar vid höjd beredskap.

Medel för avgiften till SSBF finns inom Kommunstyrelsen m.m. anslag för "Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar". Medlemsavgiften för år 2020 beräknas till 401 516 mnkr. Långsiktigt ska kostnaderna i förbundet sänkas.

SHIS Bostäder – Stiftelsen hotellhem i Stockholm

I ett Stockholm för alla är bostaden en mänsklig rättighet. Genom fler hyresrätter och en socialbostadspolitik kan rättigheter förverkligas. SHIS Bostäder är centrala i arbetet när staden fullföljer sitt bostadsförsörjningsansvar. Genom SHIS Bostäder kan personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med visst boendestöd bo i genomgångsbostäder.

Stiftelsens uppdrag är att möta socialnämndens och stadsdelsnämndernas behov av genomgångsbostäder. De allmännyttiga bostadsbolagen har ett ansvar att årligen överlåta ett antal bostäder till SHIS Bostäder. Samtidigt ska staden ställa krav på privata byggherrar att göra detsamma i samband med nyproduktion.

SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS Bostäder har kommunfullmäktiges uppdrag att tillhandahålla bostäder åt personer som, av olika skäl, inte har tillträde till den ordinarie bostadsmarknaden. Lägenheterna förmedlas som genomgångsbostad med korttidskontrakt, dels via stadens socialtjänst, dels via Bostadsförmedlingen i Stockholm. SHIS Bostäder har även stadens uppdrag att tillhandahålla tillfälliga bostäder åt nyanlända stockholmare. SHIS grundades 1963 och verksamheten utgår ifrån den stadga som kommunfullmäktige fastställde år 1970 (Kfs. 1970:43). Efter en genomgripande utredning om SHIS verksamhet gav kommunfullmäktige 1996 SHIS sitt nuvarande uppdrag som lyder:

"Stiftelsen har till ändamål att i samarbete med Stockholms nämnder med socialtjänstansvar dels tillhandahålla genomgångsbostäder för personer som av sociala och/eller ekonomiska skäl är i behov av tillfällig bostad, dels erbjuda en mer varaktig bostad med visst boendestöd för personer med sociala problem samt bedriva annan därmed sammanhängande och förenlig verksamhet. För fullgörande av detta bostadssociala uppdrag förhyr och äger stiftelsen för verksamheten lämpliga fastigheter. Vid urval av hyresgästerna till ungdomsbostäder förutsättes att bostadssökande ungdom under 25 år prioriteras."

SHIS angelägenheter handhas av en styrelse bestående av fem ledamöter och tre suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige och har det yttersta ansvaret för SHIS verksamhet.